Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Maig 2025

Avaluació diagnòstica 2024-2025
4t d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 2

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf **blau** o **negre** no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- En aquest MODEL hauràs de **respondre** de la manera següent:
  - A la **PART 1**
    - marcant ☒ **l'opció** o les **opcions** de resposta correctes. Fixa't si hi ha una o més respostes correctes per a cada pregunta.

☒ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

* si t'equivoques, omple tot el quadrat ■ i marca de nou la resposta correcta amb una **X**. Si vols marcar de nou una opció ja descartada, encercla-la ◉ .

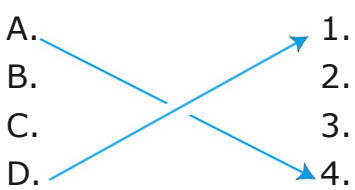
- escrivint la resposta correcta dins del requadre:

El text diu que...

- marcant si les afirmacions són vertaderes (**V**) o falses (**F**) amb una **X**.

	V	F
	X	
		X
	X	
		X

- unint amb fletxes quan l'enunciat demana que relacionis columnes:



  - La **PART 2** és per escriure la redacció final. Si necessites fer una planificació o esquema del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat al quadern amb el nom *esborrany*.
    - Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre.



Comprensió oral

Àudio: *Excursions en família* de **No venim amb manual!**

1. De què **parla** el programa de ràdio?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

Parla sobre proposar...

- ☐ A. activitats escolars.
- ☐ B. jocs amb els amics.
- ☐ C. jocs per fer en família.
- ☐ D. activitats per fer en família.

2. On podríem trobar més **informació** sobre excursions a l'illa?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

A...

- ☐ A. l'oficina de turisme.
- ☐ B. guies sobre viatges.
- ☐ C. agendes culturals.
- ☐ D. catàlegs de museus.

0-1-2

3. Completa la frase següent:

Anar d'excursió amb els padrins és positiu **perquè...**

_____

_____

_____

_____

0-1

4. **Qui** recomana **què**?

Uneix amb fletxes  els **emissors** amb els **missatges**.

Emissors	**Missatges**
A. Toni	1. Dur amics i així no ens avorrirem.
B. Núria	2. Cercar rutes senzilles i que ja coneixem.
C. Regina	3. Anar d'excursió amb gent de totes les edats.

0-1

5. Segons en Toni, és bo fer servir aplicacions de mapes **durant** les **excursions**.

Quines **aplicacions** de **mapes** utilitzaries per fer-ne una?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

El mapa de l'aplicació…

- ☐ A. de l'ordinador de taula.
- ☐ B. del rellotge intel·ligent.
- ☐ C. del telèfon intel·ligent.
- ☐ D. del navegador del cotxe.

0-1-2

6. **Completa** la frase amb la **paraula** adequada.

Aquest episodi del programa *No venim amb manual* serveix per _____ idees per activitats familiars.

0-1

7. Què creus que vol dir ***preveure*** a la frase «pots **preveure** més el temps i les dificultats que hi haurà»?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

- ☐ A. Imaginar
- ☐ B. Estudiar
- ☐ C. Anticipar
- ☐ D. Planificar

0-1-2

8. Respon les preguntes següents:

A. Has de mirar el **temps** abans de fer una **excursió**?

Marca ☒ **l'opció correcta.**

- ☐ Sí
- ☐ No

B. **Per què**?

✍ Perquè...

0-1

9. El tipus de **registre** d'aquesta entrevista és **informal**, perquè es realitza per un canal oral de manera espontània.

A quina de les **situacions comunicatives** següents podries utilitzar el mateix registre?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. Conversa entre amics.
- ☐ B. Instruccions d'un mòbil.
- ☐ C. Discurs polític al parlament.
- ☐ D. Informe mèdic per a un pacient.

La prova continua a la pàgina següent 

Lectura 1

Al tren la gent encara els va mirar més. El Hagrid va ocupar dos seients i es va posar a teixir una cosa que semblava una carpa de circ de color groc canari.

—Que tens la carta, Harry? —va preguntar mentre comptava els punts.

El Harry es va treure el sobre de pergamí de la butxaca.

—Perfecte —va dir el Hagrid—. Aquí hi ha la llista de tot el que necessites.

Uniforme

Els alumnes de primer necessitaran:

• Tres conjunts de roba de treball sense guarniments (negra)

• Un barret punxegut sense guarniments (negre) per a ús diari

• Un parell de guants protectors (antidracs o similars)

• Una capa d'hivern (negra, amb la cremallera platejada)

Recordeu que totes les peces de roba han d'anar marcades amb el nom de l'alumne/a.

Material divers:

• Una vareta màgica

• Una marmita (de peltre del número 2)

• Un joc de flascons de vidre

• Un telescopi

• Un joc de pesos de llautó

• Els alumnes poden portar un mussol o un gat o un gripau

Llibres

Tots els alumnes han de tenir un exemplar dels llibres següents:

• *Llibre d'encanteris* (nivell I), de Marina Fetillera

• *Història de la màgia*, de Dolors Plorós

• *Teoria de la màgia*, d'Albert Xarramecu

• *Introducció a la transfiguració*, de Xavier Mudancer

• *Mil i una herbes i bolets màgics*, de Rosa Rosae

• *Pocions i beuratges màgics*, d'Arsènic Calze

• *Bèsties fantàstiques i on trobar-les*, d'Ernest Salamàndric

• *Les forces del mal: guia per a l'autodefensa*, de Pere de Tramolar

—I tot això es pot comprar a Londres? —es va preguntar el Harry en veu alta.

—Si saps on anar a buscar-ho, sí —va respondre el Hagrid. El Harry no havia estat mai a Londres. El Hagrid, sí; sabia per on anava, però era evident que no s'hi movia amb naturalitat. En entrar al metro, va quedar encallat al torniquet i després es va queixar a crits que els seients eren massa petits, i els trens, massa lents...

J. K. Rowling. *Harry Potter i la pedra filosofal.*

10. El text que acabes de llegir és un fragment d'una novel·la; per tant, pertany al gènere literari narratiu.

Marca ☒ **l'opció** correcta a **cada columna**.

Aquest text pertany al **subgènere**

- ☐ A. d'aventures,
- ☐ B. fantàstic,
- ☐ C. de ciència-ficció,
- ☐ D. de misteri,

perquè...

- ☐ 1. apareixen elements de fantasia, màgia i fets sobrenaturals.
- ☐ 2. s'ambienta en el futur amb situacions adverses per als éssers humans.
- ☐ 3. pretén crear un ambient de por, intriga, misteri o suspens.
- ☐ 4. conté força acció i hi ha molts viatges a indrets exòtics i llunyans.

0-1

11. Què tenen en **comú** en **Hagrid** i en **Harry?**

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. Tots dos coneixen Londres.
- ☐ B. Participen en un concurs de màgia.
- ☐ C. Viatgen junts cap a l'escola de bruixeria.
- ☐ D. Són o han estat alumnes de l'Escola de bruixeria.

12. Per què en **Hagrid** ocupa **dos seients**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

Perquè...

- ☐ A. està cansat.
- ☐ B. és molt gran.
- ☐ C. vol estar més còmode.
- ☐ D. porta molt equipatge.

13. Aquest fragment pertany a una obra literària amb un personatge singular que viu una aventura extraordinària.

Relaciona els **clàssics literaris** següents amb els respectius **personatges** que també viuen **aventures** extraordinàries.

Uneix amb fletxes els **clàssics literaris** amb els **personatges i aventures**.

Clàssics literaris	**Personatges i aventures**
A. *El Petit Príncep*, d'Antoine de Saint-Exupéry	1. Un nen criat per llops a la jungla índia, viu aventures mentre aprèn a viure allà amb l'ajuda d'un os i una pantera.
B. *Alícia al país de les meravelles*, de Lewis Carrol	2. Una nena amb habilitats especials que fa front a la seva família i a la temible directora de l'escola.
C. *Matilda*, de Roald Dahl	3. Una nina cau per un forat de conill i entra en un món màgic i surrealista ple de personatges inoblidables i aventures extraordinàries.
D. *El llibre de la selva*, de Rudyard Kipling	4. La història d'un nen que viatja de planeta en planeta, aprenent lliçons importants sobre la vida i les relacions humanes.

0-1-2

14. Aquest text ens presenta una llista de **material escolar extraordinari**, és a dir, que no són els materials escolars que acostumem a utilitzar a les nostres escoles, com per exemple, una vareta màgica, una marmita o un gripau.

Creus que això fa que **t'interessis** per la **lectura**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ Sí

☐ No

B. **Per què**?

✍ Perquè... _____

_____

_____

0-1-2 ☐

15. Ordena cronològicament les **accions** següents segons el text.

Uneix amb fletxes ⤫ les **accions** i **l'ordre**.

Accions	**Ordre**
A. Hagrid queda encallat al torniquet.	1r
B. Hagrid li demana per la carta a Harry.	2n
C. Hagrid ocupa dos seients del metro.	3r
D. Harry desplega el segon full de la carta.	4t

0-1-2 ☐

16. A l'Escola de bruixeria Hogwarts els alumnes han de dur «Un barret punxegut sense guarniments (negre) per a **ús diari**»

Tria l'expressió equivalent a ***ús diari*** i escriu-la. ✍

final de curs — cada dia — al diumenge — ocasions especials

Un barret punxegut sense guarniments (negre) per a _____

0-1

17. Indica ☒ si són **vertaderes** (V) o **falses** (F) les afirmacions següents sobre en Harry:

	V	**F**
No havia estat mai a Londres.		
No tenia experiència al món màgic.		
Sabia on comprar el que posava a la carta.		
Coneixia bé els seus futurs companys d'escola.		

0-1-2

18. Com creus que **se sent Hagrid** quan es queda encallat al torniquet del **metro**? Raona la teva resposta. ✍

Jo crec que en Hagrid se sent _____

perquè _____

0-1-2

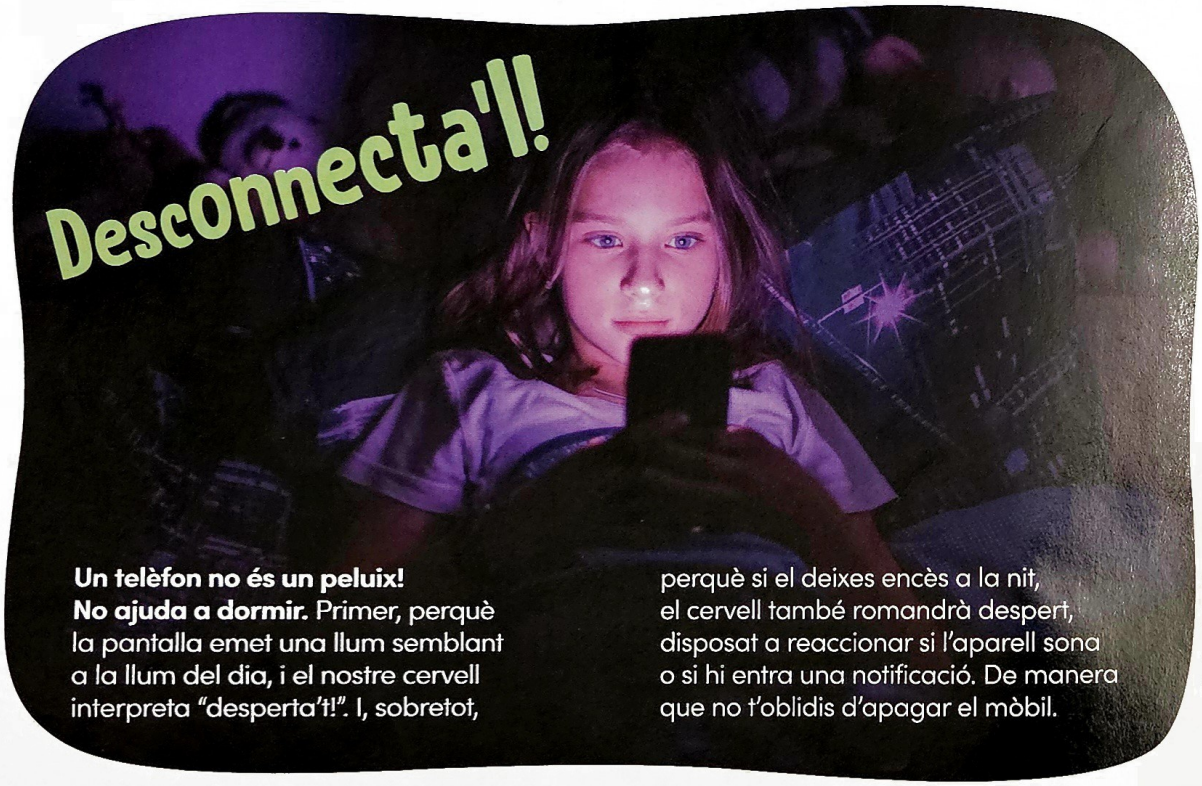
La prova continua a la pàgina següent 

Lectura 2

HO SABIES?

El mòbil és genial!

Segons l'INE,* als 11 anys, gairebé la meitat dels nens té un telèfon intel·ligent. Segueix aquests consells per utilitzar-lo bé.



Un telèfon no és un peluix!
No ajuda a dormir. Primer, perquè la pantalla emet una llum semblant a la llum del dia, i el nostre cervell interpreta "desperta't!". I, sobretot, perquè si el deixes encès a la nit, el cervell també romandrà despert, disposat a reaccionar si l'aparell sona o si hi entra una notificació. De manera que no t'oblidis d'apagar el mòbil.

© De Visu-stock.adobe.com.

Vigila!

Quan escoltes música o quan veus un vídeo al telèfon intel·ligent, no estàs atent al que passa al teu voltant. A més, si portes auriculars, no sents els sorolls, com el d'un camió que s'acosta. És perillós. Quan travessis un carrer o vagis amb bici o amb patinet, guarda el mòbil.





Si passes molt de temps davant la pantalla petita del telèfon, l'ull mira sovint de prop. Aleshores perd el costum de veure-hi des de lluny. Per això convé aixecar la vista de la pantalla com més millor i passar temps a l'aire lliure, amb llum natural, per poder mirar a l'horitzó i al cel. És un exercici fantàstic per als ulls!

*Institut Nacional d'Estadística.
Concretament, el 44,7 % dels nens d'11 anys té un mòbil.

Però...

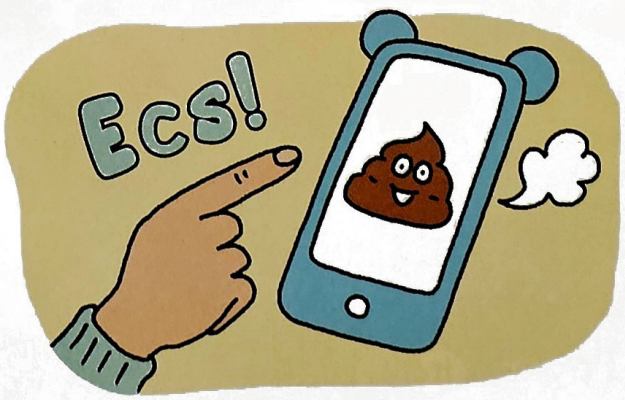
No gaire alt

Escoltar música amb auriculars és divertit, però no més d'una hora al dia i mai amb el volum més alt que els sorolls exteriors. No és bo per a les orelles!



Més brut que el vàter

Uns científics han estudiat els nostres telèfons intel·ligents amb deteniment i han arribat a la conclusió que estan més bruts que la tapa del vàter. Analitzant els residus que deixes al mòbil, es pot saber que t'agrada menjar picant, que t'has gratat el nas o que has tocat la sola de la sabata abans d'enviar un missatge. Conclusió: neteja el telèfon intel·ligent cada dia!



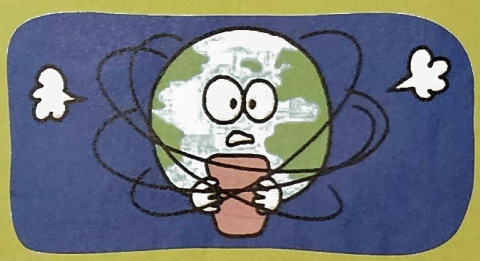
© Bayard Presse–Images Doc 422.–Text: Anne Bideault; Illustracions: Clémence La Lallemand, febrer 2024.

Dolent per al planeta



Més de 50 materials diferents

Per fabricar un telèfon intel·ligent es necessita plàstic, acer, vidre i també metalls poc comuns com l'or, la plata o el liti, que s'extreuen de mines que són molt lluny. Tot això requereix molta energia i molta aigua!



4 vegades la volta a la Terra

Els elements d'un telèfon intel·ligent procedeixen de tots els continents, i després els acoblen. En total, cada aparell recorre uns 160.000 quilòmetres abans d'arribar a una botiga a Espanya.



Telèfons sense reciclar

Els espanyols canviem de mòbil cada cert temps. I el 50 % dels aparells antics queden oblidats en un calaix. És una llàstima, perquè les peces soltes podrien servir per reparar uns altres telèfons.

19. Què tenen en **comú** el **títol** i **subtítols** del text?



0-1

20. Digues ☒ si són **vertaderes** (**V**) o **falses** (**F**) les afirmacions següents:

Els telèfons mòbils...	**V**	**F**
acumulen molta brutor.		
es poden fabricar fàcilment.		
consumeixen molta energia per fabricar-los.		
contenen molts materials diferents.		

0-1-2

21. Per què és **important** que els teus amics coneguin la informació d'aquest text sobre els **mòbils**?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Perquè...

☐ A. poden aprendre a utilitzar el mòbil de manera segura i saludable per evitar problemes de salut i accidents.

☐ B. poden aprendre a instal·lar jocs sense haver de pagar ni demanar autorització a les famílies i jugar tot el dia.

☐ C. així aprenen a dominar totes les funcions que té i millorarem la nostra comunicació.

☐ D. així poden comprendre millor com l'ús del mòbil afecta el medi ambient i com poden ajudar a reduir l'impacte ambiental.

0-1

22. Quin tipus d'**informació** ens proporcionen les **fonts** següents?

Uneix amb fletxes la **font** amb la **informació**.

Font	**Informació**
A. Elabora i distribueix estadístiques sobre aspectes de la població espanyola.	1. **Consells** per a un ús adequat del telèfon intel·ligent.
B. Mitjà de comunicació, premsa diària digital i en paper.	2. **Definició** de telèfon intel·ligent.
C. Hospital que investiga sobre conductes saludables.	3. **Article** sobre les problemàtiques derivades de l'ús del telèfon intel·ligent entre els adolescents.
D. Diccionari en línia i centre de neologismes.	4. **Dades** sobre l'ús dels telèfons intel·ligents entre els segments de població.

0-1-2

23. El text que acabes de llegir diu que els **mòbils** estan fets amb «més de 50 **materials** diferents». Quina **font** pot haver consultat l'autor per poder donar aquesta informació?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A.



☐ B.



☐ C.



☐ D.



24. Quines **idees** podem extreure de la lectura dels diferents **apartats** d'aquest text?.

Uneix amb fletxes  les **idees** i els **apartats**.

Idees	**Apartats**
A. Escoltar música alta amb auriculars pot provocar sordesa.	1. Desconnecta'l
B. Els telèfons mòbils acumulen brutor.	2. Vigila!
C. Mirar el telèfon mòbil caminant pot provocar atropellaments.	3. Compte amb els ulls!
D. Fabricar telèfons mòbils perjudica el medi ambient.	4. No gaire alt
E. Mirar el telèfon mòbil de nit provoca insomni.	5. Més brut que el vàter
F. Mirar molt la pantalla pot provocar problemes a la vista.	6. Dolent per al planeta

0-1-2

25. Quina **emoció** creus que transmet aquesta **imatge**?

Raona la teva resposta.



✍ **Emoció:**

✍ **Raonament:**

0-1-2

26. Saps si a la teva **escola** es pot **usar** el **mòbil**? On pots consultar aquesta informació?

Marca ☒ l'**opció** correcta.

La puc consultar a les **normes de convivència** del curs…

- ☐ A. 2023-2024.
- ☐ B. 2024-2025.
- ☐ C. 2025-2026.
- ☐ D. 2026-2027.

27. Digues **dos materials** necessaris per construir telèfons intel·ligents.

✍

0-1

La prova continua a la pàgina següent 

Expressió escrita

28. Imagina que un **robot** arriba a casa teva.

Explica què fa aquest robot durant el dia per **ajudar-te**. Potser t'ajuda a recollir les joguines, a fer els deures o fins i tot a preparar el dinar. **Com és** aquest robot i com fa que el teu dia sigui més divertit o més fàcil?

Explica-ho en **50 paraules** (de 6 a 8 línies).



Esborrany



Expressió escrita

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
28a	28b	28c	28d	28e	28f	28g

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
28h	28i	28j	28k	28l	28m

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona: has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Avaluació diagnòstica 2024-2025 © 2025 by IAQSE-CAIB is licensed under CC BY-NC-SA 4.0

Les imatges tractades en aquest document no vulneren els drets de propietat intel·lectual.